

Declaració de Montserrat sobre “Religions i Construcció de Pau”

10 d'abril de 2008

La informació enganyosa sobre l'origen dels conflictes exigeix una anàlisi linequívoca sobre la relació entre els sentiments religiosos i la violència, per tal d'avançar cap a la construcció de la pau a través de la prevenció i la resolució pacífica dels conflictes. Si no analitzem i donem a conèixer de manera acurada aquesta relació, alguns mitjans de comunicació i moltes persones d'arreu del món continuaran pensant i percebent de manera errònia que la religió és sovint la que alimenta la violència. En efecte, moltes vegades la violència s'origina en els àmbits de poder, dels recursos i de les ideologies, i la religió és sovint mal usada per promoure aquests conflictes.

L'any 1994, va tenir lloc a Barcelona una important reunió de representants de diferents creences i organitzacions religioses,⁽¹⁾ en la qual els participants van arribar a la conclusió unànime que les religions, basades en una visió comuna de la humanitat i valors compartits com la fraternitat, la solidaritat humana i l'amor, no haurien de ser mai més origen de confrontació sinó de conciliació.

Els conflictes dramàtics i inacabables al Pròxim Orient, com també els esdeveniments tràgics que han tingut lloc recentment en altres parts del món, requereixen solucions a partir de la presa de consciència, del compromís i de la implicació dels líders religiosos i de la societat civil, que han d'exigir voluntat

(1) Declaració de Barcelona 1994: Declaració sobre el paper de la religió en la promoció d'una cultura de pau, UNESCO. www.unesco.org/cpp/uk/declarations/religion.pdf

política i acció a les autoritats competents. En aquest context, la imposició d'una política de doble moral per part d'alguns països és una amenaça per la pau i l'estabilitat i complica el paper de les religions que treballen per la justícia en entorns tan complexos.

Estem assistint a un deteriorament creixent de la governança global. Això és visible en diverses qüestions: del clima a les finances, de la llei a la justícia social, dels drets humans al treball decent. Aquestes amenaces han creat una sensació de manca de seguretat a nivell humà.

En moments de crisi, les religions han d'oferir esperança i confiança a la humanitat. A més, és especialment important que ajudin a conservar valors en un sistema social i econòmic que cada cop els té menys en compte. A tot això, la societat civil, basada en valors humans universals, ha esdevingut un actor clau per abordar qüestions globals i promoure un altre tipus de governança.

En conseqüència, és mitjançant una aliança de valors, que les religions i la societat civil poden actuar sobre les institucions polítiques en l'àmbit local, nacional i internacional per oferir esperança, justícia i progrés.

Tal com estableixen l'Informe de l'Aliança de Civilitzacions i altres documents,⁽²⁾ hem d'intensificar els nostres esforços per reduir les divisions entre religions i cultures a través del diàleg i d'actuacions concretes, perquè les religions i les cultures estan entrelaçades. Hem de superar les idees falses, els estereotips, el llenguatge i els conceptes esbiaixats que difonen els mitjans de comunicació i sovint reproduïxen lideratges irresponsables. Les religions s'han de mantenir unides per què puguin coexistir en harmonia i treballar plegades per construir un

---

⁽²⁾ Informe del Grup d'Alt Nivell de Nacions Unides per a l'Aliança de Civilitzacions: www.unaoc.org; Procés de diàleg entre civilitzacions: www.unesco.org/dialogue, Foment del diàleg interreligiós i intercultural, comprensió i cooperació per la pau. Resolució de l'Assemblea General de Nacions Unides A/RES/61/221, www.un.org/ga/61/; Declaració de Rio sobre "Aliança de civilitzacions, interculturalisme i drets humans", Rio de Janeiro, desembre de 2007.

futur comú. Hem de rebatre les actituds que propaguen la idea d'un lligam aparent entre religió i violència, extremisme i fins i tot terrorisme.

En aquest context, és del tot urgent la necessitat de promoure accions que puguin contrarestar la situació i les tendències actuals, basades en la força i la imposició. Hem de fomentar comportaments i actituds orientats a l'acció i hem de donar a conèixer el veritable origen dels conflictes, incloent-hi, si escau, el mal ús de les religions i les ideologies. Hem d'oferir solucions possibles per construir la pau i implantar-la en la ment de les persones, especialment en la dels actors polítics i socials, així com en la dels mitjans de comunicació.

En conseqüència, reunits a l'inspiradora muntanya i abadia de Montserrat, i en el marc del 60è aniversari de la Declaració Universal de Drets Humans, reconfirmem la nostra plena adhesió als principis englobats en la Declaració, com també en altres documents i acords internacionals, que garanteixen el dret i el ple respecte a la llibertat de religió i altres creences, i promouen el diàleg i la interacció amb persones d'altres pertinences i identitats, siguin creients o no. En aquest sentit, sembla essencial una trobada i una posada en comú ràpides i eficaces entre els representants de les religions, i amb autoritats nacionals i internacionals, sobretot per identificar els valors i les normes comuns per aprendre a viure amb les nostres diferències.

Destaquem la importància que tenen avui les identitats, les quals, deixant de banda els extremismes, esdevenen la base més ferma per un model efectiu de coexistència internacional.

Estem convençuts que cal construir una cultura de diàleg, aliança, no-violència i pau amb ple respecte pels drets humans, la Carta de Nacions Unides i l'estat de dret. Aquesta cultura de pau compartida ha de donar expressions creatives a les ensenyances de les tradicions religioses del món que, amb un sentiment de fraternitat i respecte pel proïsme, han posat en relleu que tots som responsables els

uns dels altres. En termes polítics, l'única seguretat possible a la pràctica i responsable des del punt de vista moral és la “seguretat compartida”. Expressem en veu alta el nostre suport convençut a tots els compromesos a aquest projecte comú.

Apel·lem als líders religiosos, a tots els nivells, des de la jerarquia més alta fins al nivell més popular, a reforçar i exercir el seu paper crucial com a actors de pau i comprensió mútua.

Apel·lem a la societat civil, els actors institucionals i els mitjans de comunicació a treballar en estreta col·laboració, diligentment i incansable, amb resolució i imaginació, per assolir els Objectius del Mil·lenni i anar més enllà, i d'aquesta manera, accelerar la transició de l'ús de la força a la paraula i el diàleg, de la violència a l'harmonia intercultural i interreligiosa, del xoc a l'aliança, d'una economia de guerra a una economia de desenvolupament global, d'una cultura de guerra a una cultura de pau, basada en la justícia i en la llibertat.

Fem una crida especial a les comunitats religiosa, educativa, acadèmica, científica i artística, com també a les associacions intel·lectuals i *think tanks*. Per la seva mateixa naturalesa, haurien de convertir-se en els principals paladins de l'ensenyament i l'aprenentatge dels drets humans, la tolerància, els valors i un millor equilibri de gènere.

Convidem totes les expressions culturals a participar en la construcció d'una arquitectura internacional a través d'un diàleg intercultural que reforci una cultura de pau compartida.

Apel·lem els mitjans de comunicació que contribueixin a evitar l'àmplia difusió d'estereotips i imatges esbiaixades i a promoure una millor entesa entre diferents cultures i religions.

Apel·lem al lideratge polític, els governs i les organitzacions internacionals – especialment mitjançant una reforma profunda del sistema de Nacions Unides– a unir els seus esforços, guiats pels “principis democràtics”,⁽³⁾ per fer front als reptes que amenacen la humanitat. Estem convençuts que si els éssers humans volen, poden transformar el món. Tal com reconeixen totes les religions, no hi ha res que estigui fora de l’abast de la distintiva capacitat creativa de l’ésser humà.

Montserrat, Barcelona, 10 d’abril de 2008

Federico Mayor
President
Fundació Cultura de Pau

Mohammad S. Khatami
President
Fundació pel Diàleg Entre Civilitzacions

H. H. Aram I
Katholikós de Silícia
& President Consell d’Esglésies del Pròxim Orient

Joan Enric Vives
Bisbe de La Seu d’Urgell
Coprincep d’Andorra

Abdulaziz O. Altwajiri
Director General de l’ ISESCO

Rabbi René Samuel Sirat
Vicepresident
Conferència Europea de Rabins

Mar Odisho Oraham
Bisbe per Europa
Església Assíria de l’Est

Kjell M. Bondevik
President
Centre Oslo per la Pau i els Drets Humans

Candido Mendes de Almeida
Secretari General
Acadèmia de la Llatinitat

William F. Vendley
Secretari General
Conferència Mundial de Religions per la Pau

Josep Maria Soler
Abat de Montserrat

⁽³⁾ Constitució de la Unesco, 1945.

Roberto Savio
Responsable de Relacions Internacionals
Fòrum Polític Mundial

Paul Ortega
Secretari General
Pax Romana - MIICA

Gary Vachicouras
Director Executiu, Fundació per la Recerca i el Diàleg
Interreligiós i Intercultural

Manuel Manonelles
Secretari and Coordinador
Encontre i Declaració de Montserrat

Autoritats adherides a la Declaració

SAR Príncep El Hassan Bin Talal
President, Inst. Reial d'Estudis Entre Fes, Jordània

Mario Soares
President, Fundació Mario Soares

Rabí Arthur Schneier
President, *Appeal to Conscience Foundation*

* * *

Per a adhesions: emontserrat@fund-culturadepaz.org

29/04/08

* * *